

Nimi ..... Kool .....

Geograafiaolümpiaadi lõppvooru küsimused gümnaasiumile

1. Viimasel ajal on eurooplaste meeli ärevil hoidnud Fimmvörðuhálsi vulkaan, mis sundis sulgema suurema osa Euroopa lennujaamadest ja tekitas palju probleeme lennureisijatele.

a) Millega seletada, et vulkaanist väljunud tuha ja tahma tõttu paljud Euroopa lennujaamat suleti, kuid vulkaani naabruses asuv (~150 km) Keflavik'i lennujaam jäi avatuks ning suleti esmakordelt alles kuu aega peale esimest purset?

b) Miks nimetatakse meediast Íslandil purskavat vulkaani sageli hoopis

Eyjafjallajökull'i vulkaaniks? 1p

c) Märgi Islandi kaardile võimalikult täpselt Fimmvorduhalsi vulkaan ja viiruta ala, mis on jätkuva ja tugevama purske korral eriti ohus. Selgita, miks. 4p

d) Mis tüüpi vulkaaniga on tegemist? 1p

2. 2009. aasta 17. oktoobril sukeldusid Maldiivide ministrid kuue meetri sügavuseleookeani, kus pidasid kabineti eriistungi. Eelneval nädalavahetusel õpetati 14 ministrile sukeldumise põhialuseid.

Kabinetiistungil suhtlesid ministrid omavahel tahvlite ja käeviibete abil.

a) Miks korraldas Maldiivide valitsus sellise istungi just vee all? 1 p

b) Miks korraldati see üritus just 2009. aasta oktoobi keskpaiku? 1 p

c) Mis tekkega on Maldiivid? 1p

d) Maldiivide oluline sissetuleku allikas on turism. Missugused ohud/keskkonnaprobleemid kaasnevad saarel massiturismiga? 2p

3. Etioopia, Ameerika ja Euroopa teadlased jälgivad Etioopia kirdeosas kõrbesse tekkinud ligi nelja meetri laiust ja 60 km pikust lõhet, mis tekkis Boina piirkonda raputanud maavärina tagajärvel. «Me usume, et me oleme näinud uue ookeani reservuaari sündi,» ütles Addis Abeba ülikooli teadlane Dereje. Selgita pikemalt, millega on tegemist. 3p

4. 12. jaanuaril 2010 toimus Haiti saare idaosas 15 km kaugusel Port-au-Prince'ist 7 magnituudiline maaväriin.

Hukkunuid oli üle 200 000 inimese. Miks olid Port-au-Prince's purustused nii ulatuslikud ja kahjud nii suured? 2p

5. Projekteeri maailma kaardile öö ja päeva piir suvisel pööripäeval, hetkel, kui Greenwichi meridiaanil on keskpäev.

3p

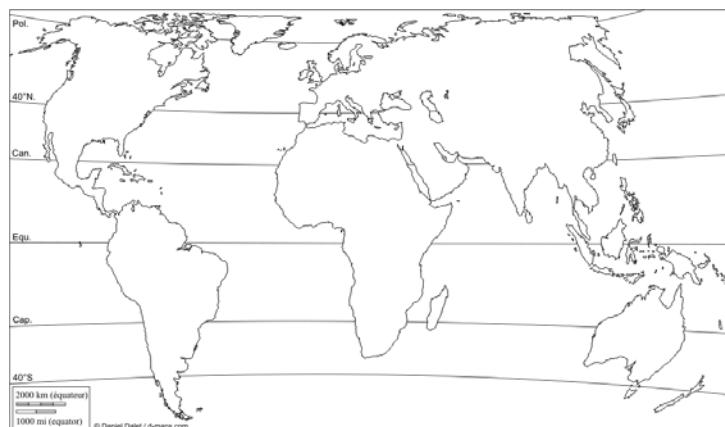
6. a) Mida on lisalehe joonisel 1 kujutatud?

2p

- A. Naftareostuse levikuala
- B. Töötavaid naftaplatvorme
- C. Naftareostuse likvideerimisega tegelevaid laevu.
- D. Käesolevast naftareostusest ohustatud ala

b) Loetle võimalusi, mida saab merel kasutada naftalaigu likvideerimiseks.

2p

c) Miks on rannikuala tõenäolised kahjustused selles piirkonnas eriti traagilised?

3p

7. Vaata juuresolevaid satelliidifotosid. a) Viit kokku foto loetelus nimetatud õige piirkonnaga.

2p

Amazonase madalik ..... Niiluse deltaala ..... Kansase keskosa ..... Holland .....

b) Otsusta, millistes nimetatud piirkondadest on tegemist intensiivse, millistes ekstensiivse põllumajandusega.

Põhjenda.

4p

Amazonase madalik .....

Niiluse deltaala .....

Kansase keskosa .....

Holland .....

c) Nimeta keskkonnaprobleeme, mis kaasnevad põllumajandusega nimetatud piirkondades.

4p

Amazonase madalik .....

Niiluse deltaala .....

Kansase keskosa .....

Holland .....

8. Selgita, mis on pildilehel oleva koomiksi (joonis 2) sõnum. Mis nähtust kujutatakse?

3p

9. a) Selgita, mida tähindavad järgmised mõisted.

4p

Eeslinnastumine .....

Taaslinnastumine .....

Vastulinnastumine .....

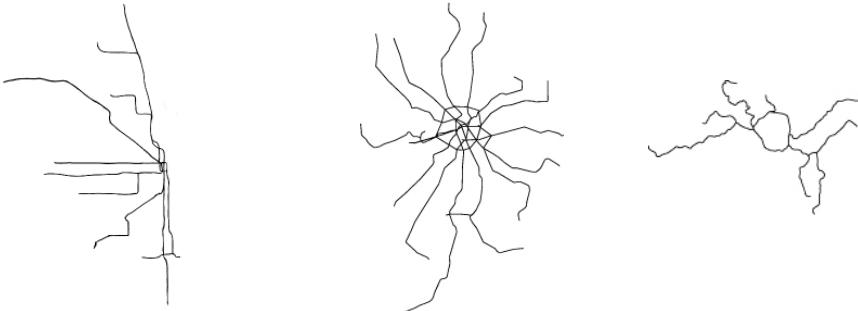
Valglinnastumine .....

Millist neist protsessidest on kujutatud foto?

10. Järgnalt on toodud nelja linna metroovõgustik. Viit linn kokku õige skeemiga.

Moskva, Chicago, Oslo, Buenos Aires

11. Kujuta ette, et Euroopa oleks selline nagu on kujutatud juuresoleval kaardil, kusjuures riikide pinnamood, geoloogiline ehitus, rahvastik ja majanduse üldine arengutase on ikka endised.

a) Mille poolest erineks uues kohas paikneva Eesti kliima praegusest?
2p

b) Kuidas selline asend mõjutaks Eesti esmasektori arengut? 3p

c) Selgita, millised loodusõnnnetused ja miks võiksid meid tihemini tabada? 2p

d) Millised võimalused avaneks Eesti energiamajandusele? Selgita, milliseid energiressursse saaksime kasutada. 3p

Geograafiaolümpiaadi lõppvoor Põltsamaal

2010

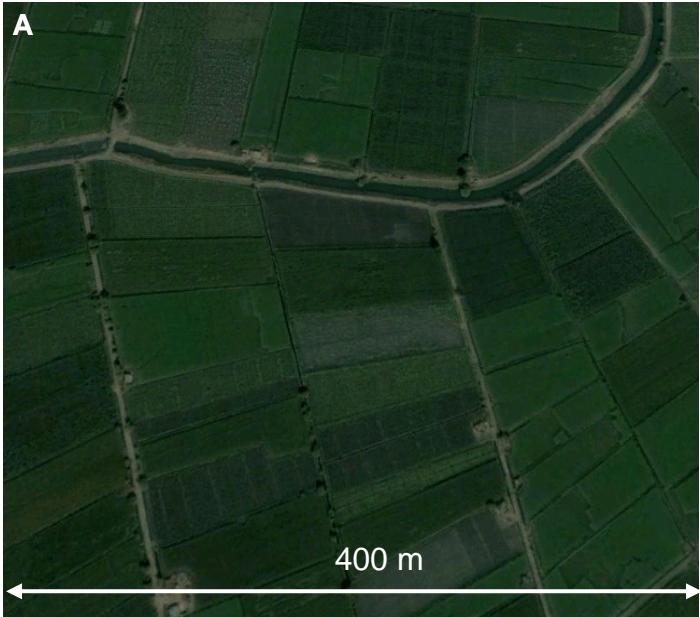
Joonis 1

Joonis 2

A

B

F

G

